

000209-1

Patočka ještě v roce 1970, když publikuje (s obtížemi, jen ve 200 exemplářích) svůj „dodatek“ k Přirozenému světu, chápe pravdu jako děj sebeodhalování bytí a jsoucnosti věcí (31992, s. 174). Říká: „Bytí a jsoucnost věcí se odhaluje jen na základě zájmu, ale nikoli ve shodě se zájmy. Zájmem o vlastní bytí je dána možnost, ale ještě ne skutečnost pravdy.“ Zvláštní však je, že základem „aktivního získání pravdy o jsoucnu“ je zájem, ale nikoli zájem o ono jsoucno, nýbrž „přirozeně v první řadě zájem o sobe, o své vlastní bytí“: tento zájem „odemyká jsoucno v jeho bytí“ (ale neznamená ještě, že je otvírá). Právě tato „odemčenost“ znamená onu „možnost získat aktivně pravdu o jsoucnu“, což ještě vůbec „neznamená skutečnost pravdy, která naopak musí být na interesovanosti teprve dobytá“. Není mi jasné, proč Patočka nejprve mluví o interesovanosti (přesně: jistém druhu interesovanosti) jako o čemsi dvojsmyslném, tj. interesovanosti na sobě (a svém bytí) a interesovanosti na „pravdě“ jakožto odkrytosti bytí a jsoucnosti věcí, jako by ona „skutečnost pravdy“ musela být teprve dobytá na interesovanosti na sobě a svém bytí. Jestliže totiž může být dobytá jen za předpokladu onoho „protitahu, který musíme nezbytně vyvinout“, totiž za předpokladu a na základě reflexe, pak je přece zřejmé, že reflexe znamená právě naopak omezení a dokonce odstup od interese na věcech a obrát k sobě; zajisté nikoli k „sobě“ jako měřítku zájmu či interese na věcech, ale tím spíš nikoli s cílem sebe sama vydělit, vyloučit, nýbrž s cílem co nejpřesněji rozpoznat a zhodnotit, co to vlastně děláme, když uplatňujeme zájem na věcech a když se interesujeme o věci (o jejich bytí a jsoucnost).

(Písek, 000209-1.)